

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.7.2006
KOM(2006) 392 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG,
REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK**

- Årlig redegørelse vedrørende euroområdet -

{SEK(2006) 936 }

DA

DA

I. INDLEDNING

1. ***Medlemskabet af euroområdet forstærker medlemsstaternes indbyrdes afhængighed via eksistensen af én monetær politik og bestræbelserne for at fremme tættere handelsforbindelser og finansielle forbindelser og anspre til en tættere koordination af de økonomiske politikker.*** Som følge af denne indbyrdes afhængighed står euroområdets medlemmer over for økonomiske udfordringer, som er tæt forbundet med og i nogle tilfælde er mere påtrængende end dem, som alle Den Europæiske Unions (EU) medlemsstater er konfronteret med.
2. ***I den årlige redegørelse vedrørende euroområdet og dens ledsagedokument, årsrapporten om euroområdet, gør Kommissionen rede for sit syn på disse udfordrings egenart og drøfter, hvilke økonomisk-politiske reaktioner der er de bedste for euroområdet og medlemsstaterne.*** Sigtet dermed er at skærpe agtpågivenheden og fremme en generel debat om euroområdets økonomiske politikker og udviklingsforløb; der er her tale om spørgsmål, som er af betydning for alle de 310 millioner, der lever i euroområdet. Redegørelsen er også særdeles vigtig i sammenhæng med euroområdets udvidelse, hvor Slovenien efter planen bliver den næste medlemsstat af euroområdet med virkning fra 1. januar 2007.¹ Ved at underrette politikerne og den brede offentlighed supplerer den Kommissionens analyse af euroområdets økonomi i publikationer såsom kvartalsrapporten om euroområdet, meddelelsen om de offentlige finanser i ØMU og oversigten over økonomien i EU.

II. FORBEDREDE UDSIGTER FOR ØKONOMIEN

3. ***Euroområdet er i færd med at ryste de seneste fem års træge udvikling af sig og skabe fornyet økonomisk aktivitet.*** Erhvervslivet ser mere optimistisk på fremtiden takket være høje afkast og lave rentesatser. Også forbrugerne er gradvis ved at få øget tillid til den fremtidige udvikling, og deres købelyst ventes gradvis at blive større efter en række år kendetegnet af tilbageholdenhed. Euroområdets forbedrede interne resultater støttes af en vedvarende kraftig vækst i den eksterne efterspørgsel. Dette kan tilskrives stigende international handel og forbedret konkurrenceevne på verdensmarkedet.
4. ***Væksten er på vej tilbage til potentialet, men der er ingen grund til efterladenhed.*** I Europa-Kommissionens seneste prognose forventes en vækst i euroområdets BNP på 2,1 % i 2006 - sammenholdt med en vækstrate på 1,3 % i 2005. Forbrugerprisstigningen, der i 2005 nåede op på 2,2 %, til dels som følge af høje energiudgifter, ventes at ville holde sig på et stabilt niveau. I år vil der blive skabt mere end en million nye job i euroområdet. Til trods for den seneste kraftige nedgang var arbejdsløshedsprocenten i maj 2006 stadig på 7,9 % af arbejdsstyrken, medens tempoet i jobskabelsen i euroområdet med en beskæftigelsesfremgang på 0,9 % årligt fortsat er for lavt. Tilsvarende understreger den lave potentielle vækstrate i euroområdet på ca. 2 % årligt bl.a. det nødvendige i, at der gennemføres

¹ De nuværende medlemmer af euroområdet er Belgien, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Portugal og Finland.

produktivitet fremmende reformer. En genoprettelse af denne balance er et af de højest prioriterede mål for euroområdet politikker i de kommende år.

5. ***Fremtidsudsigterne er overvejende positive på kort sigt, men mere negative på mellemlang sigt.*** På kort sigt kan jobskabelsen og de positive virkninger af tidligere eller igangværende økonomiske reformer i euroområdet hjælpe med til at gøre den økonomiske vækst kraftigere end forventet. På mellemlang sigt kan eventuelle yderligere stigninger i oliepriserne forringe vækstmulighederne i euroområdet. Risikoen for en uordnet afvikling (**disorderly unwinding**) af de globale ubalancer kan undergrave den globale vækst og det økonomiske opsving i euroområdet. Et positivt aspekt er, at de olieeksporterende landes uforudsete profitter meget vel kan give sig udslag i forstærket efterspørgsel efter varer og tjenesteydelser fra euroområdet.

III. SIKRING AF SUNDE MAKROØKONOMISKE POLITIKKER

6. ***De makroøkonomiske politikker har spillet en vigtig rolle for eurorådets økonomiske opsving, idet de har bygget på den troværdighed, der knytter sig til ØMU'ens politikramme.*** Den monetære politik har bidraget til at styrke den økonomiske aktivitet og tilliden ved at fastholde et aktivitetsfremmende niveau, som i 2005 førte til historisk lave nominelle renter og realrenter, samtidig med at prisstabiliteten blev opretholdt. Også finanspolitikken har bidraget til at holde den økonomiske vækst i euroområdet oppe. Således har de fleste medlemsstater i de seneste år takket være den tidligere gjorte indsats for at fremme konsolideringen af statsfinanserne bedre været i stand til at lade de automatiske stabilisatorer spille en generelt stimulerende rolle.
7. ***Efterhånden som den økonomiske situation forbedres, skal den makroøkonomiske politik tilpasses.*** De seneste års stimulerende monetære politik afløses gradvis af en mindre ekspansiv politik. Budgetmyndighederne har en del af ansvaret for, at EU's budgetmæssige batterier lades op igen efter lavkonjunkturen, idet de skal forbedre budgetbalancerne og betale af på den offentlige gæld. På baggrund af det yderligere budgetmæssige pres, der kan forventes som følge af aldringen af eurorådets befolkning, er det også vigtigt, at de offentlige finansers bæredygtighed sikres. Ifølge Kommissionens seneste prognose forventes den samlede offentlige låntagning i euroområdet at forblive uændret i 2006 på trods af den forbedrede økonomiske situation, selv om mindre kortsigtede foranstaltninger i almindelighed giver noget bedre strukturelle balancer. Hvis stabilitets- og vækstpaktens forebyggende del skal gennemføres fuldt ud, skal nogle af eurorådets medlemsstater i 2006 og 2007 foretage en mere ambitiøs budgettilpasning end den, der er planlagt i deres stabilitetsprogrammer for 2005.
8. ***Bekymringerne for, at en tilpasning af den makroøkonomiske politik vil begrænse det økonomiske opsving, er ubegrundede.*** Det, der virkelig giver grund til bekymring, er, at hvis der ikke foretages en sådan tilpasning, vil det undergrave betingelserne for vedvarende økonomisk vækst i euroområdet, fordi en række politiske beslutninger, der er nødvendige, hvis opsvinget skal bevares på mellemlang sigt, derved udsættes. Når det drejer sig om makroøkonomisk politik, har europæerne tidligere fået at føle, at en "vent og se"-strategi ikke er nogen holdbar løsning. I 1970'erne og 1980'erne fik den manglende hensyntagen til den makroøkonomiske stabilitet i de gode tider betragtelige eftervirkninger i form af vedvarende inflation,

store underskud og voksende gæld, som lagde grunden til lav vækst og høj arbejdsløshed. Senere blev den gunstige vækst sidst i 1990'erne ikke udnyttet til at færdiggøre den konsolidering af finanspolitikken, der blev indledt under forberedelserne til ØMU'en. Nu, hvor den økonomiske vækst i euroområdet for første gang siden 1999 er kraftig og vedholdende, mener Europa-Kommissionen, at et forsigtig makroøkonomisk policy mix (Kommissionen bruger normalt "en policy mix", men jeg vil mene, at det hedder et miks/mix og dermed også et policy mix), som sikrer stabile priser og formindskede finanspolitiske skævheder, kombineret med strukturreformer for at forbedre vare-, arbejds- og kapitalmarkedernes funktionsmåde, er den rigtige politiske reaktion.

IV. FORSTÆRKET ØKONOMISK REFORM I EUROOMRÅDET

9. ***Det er en økonomisk og politisk prioritet både at vinde slaget om den makroøkonomiske stabilitet i euroområdet og krigen om væksten og beskæftigelsen.*** Der er stadig tolv millioner arbejdsløse mænd og kvinder i euroområdet. Der er alt for lav vækst og produktivitet, navnlig når man tager hensyn til de udfordringer, som vor aldrende befolkning frembyder. Teknologiske fremskridt og globalisering kommer endnu ikke fuldt ud alle europæere til gode. Medens nogle mener, at det er den fælles valutas skyld, at euroområdets vækst- og beskæftigelsesmæssige resultater i de seneste fem år har været utilfredsstillende, skal den virkelige årsag søges i de utilstrækkelige fremskridt med reformen af vare-, arbejds- og kapitalmarkederne. Det er helt centralt for Lissabon-partnerskabet for vækst og beskæftigelse, at det økonomiske reformtempo øges, at konkurrencen forstærkes, og at der sikres makroøkonomisk stabilitet.
10. ***Det er af central betydning for de økonomiske reformers succes, at der sikres bred opbakning i offentligheden.*** Selv om der i EU er voksende opmærksomhed over for det nødvendige i makroøkonomisk stabilitet, er det nødvendigt at tackle nogle få vedholdende myter om den økonomiske reform. En af disse er, at formålet med den økonomiske reform er at opgive en levestandard, som europæerne ikke længere har råd til. Selv om den økonomiske reform på kort sigt kan føre til tilpasningsomkostninger, er sigtet dermed i sidste ende at forbedre levestandarden i EU. Ifølge en undersøgelse, som Europa-Kommissionen har foretaget, kan omfattende økonomiske reformer på vare-, arbejds- og kapitalmarkederne øge den potentielle vækst i EU fra 2 % til 3 %. Dette betyder flere job, højere disponible indkomster og modernisering af Europas unikke velfærdsstat. En anden myte er, at formålet med den økonomiske reform er at gøre Europa mindre europæisk ved at importere en anden økonomisk og social model. Rent faktisk er sigtet med den økonomiske reform tværtimod at genskabe forbindelsen med de europæiske værdier i form af iværksætterlyst og socialt engagement, der er fastlagt i Rom-traktaten.
11. ***EU's ledere har anerkendt, at den økonomiske reform er uløseligt forbundet med medlemskabet af euroområdet.*** På Det Europæiske Råds forårsmøde tidligere på året blev det på ny understreget, at velfungerende vare-, arbejds- og kapitalmarkeder i en monetær union har en vigtig rolle at spille, når det drejer sig om at øge vækstpotentialet og absorbere virkningerne af økonomiske chok/stød. Det er også vigtigt, at priserne og lønningerne reagerer hurtigt på skiftende økonomiske forhold, når målet er at håndtere uønskede inflations- og vækstforskelle mellem euroområdets medlemsstater. Selv om alle EU's medlemsstater efter alt at dømme vil have fordel af

Lissabon-reformagendaen, har medlemmerne af euroområdet et yderligere incitament til at forstærke indsatsen for at sikre strukturreformen, fordi udbyttet af den mere udtalte konkurrence vil opstå hurtigere, hvis medlemmerne af en monetær union liberaliserer deres markeder i fællesskab.

12. ***Det er helt afgørende, at euroområdets medlemsstater tager nogle resolute skridt vedrørende de økonomiske reformer, der blev fastlagt i de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse i perioden 2005-2008.*** Det er i Kommissionens årlige situationsrapport vedrørende Lissabon-strategien, der blev vedtaget i januar 2006, noteret, at euroområdets medlemsstater i deres nationale reformprogrammer har udvist et betydeligt engagement i arbejdet med at opnå bæredygtige offentlige finanser, forbedre arbejdskraftproduktiviteten og øge beskæftigelsen og erhvervshyppigheden, samtidig med at der tages højde for de krav, som hensynet til en bæredygtig udvikling stiller. Det vil dog være nødvendigt, at nogle af euroområdets medlemsstater går endnu videre for at sikre velfungerende markeder for varer, tjenesteydelser, arbejdskraft og kapital med henblik på at opnå en dynamisk og fleksibelt fungerende ØMU. De højest prioriterede opgaver i denne sammenhæng omfatter en forøgelse af Forskning og Udviklings-tempoet (Mange danskere ved hvad R&D betyder, men ikke FoU) i euroområdet, fremme af en mere udtalt konkurrence i servicesektoren og netværksindustriene, navnlig på energiområdet, og sikring af større fleksibilitet på arbejdsmarkedet.
13. ***For at sikre en bæredygtig social model er det helt afgørende, at der sikres kraftigere vækst og flere job.*** I den sammenhæng kan en række reformer på området fleksibilitet og sikkerhed i ansættelsen, hvor de nordiske lande har været pionerer, og som ofte benævnes "flexicurity", være en kilde til inspiration for euroområdets medlemsstater. Disse reformer har ført til dynamiske økonomier ved at sikre en betydelig tilpasningsevne med hensyn til arbejdets tilrettelæggelse og forbindelserne mellem arbejdstager og arbejdsgiver, samtidig med at de giver arbejdstagerne øget sikkerhed, bl.a. via omfattende investeringer i livslang læring, omskoling og aktiveringspolitikker for arbejdsløse. Selv om der ikke eksisterer én standardmodel for "flexicurity", som passer til alle, kan princippet om øget fleksibilitet, hvor det er nødvendigt på arbejdsmarkedet, virkeliggøres på forskellige måder, samtidig med at visse hensyn til arbejdstagerne sikkerhed i ansættelsen respekteres². De nordiske landes erfaringer kan måske ikke overføres til andre medlemsstater uden videre. Ud over, at præferencerne kan være forskellige på det nationale plan, bør politikerne også tage behørigt hensyn til f.eks. de budgetmæssige virkninger af sådanne reformer, navnlig i lande, der stadig har betydelige underskud eller kan være under pres som følge af de budgetmæssige konsekvenser af befolkningernes aldring.

V. ÉN VALUTA, ÉT MARKED

14. ***I 1980'erne anerkendte medlemsstaterne, at oprettelsen af "ét marked" i EU var et vægtigt argument for at indføre "én valuta".*** Nu, hvor én valuta er en realitet, skal euroområdets medlemsstater have den overbevisning, der er nødvendig for at støtte politikker, som bakker det indre marked op. Nogle har i de seneste tolv måneder sat

² Kommissionen har indledt en drøftelse og analyse af de forskellige "flexicurity"-begreber og agter at fremlægge en meddelelse herom i første halvår 2007.

et stort spørgsmålstejn ved dette mål ved at hævde, at det er et ufravigeligt nationalt krav at beskytte centrale industrier mod grænseoverskridende konkurrence. Men dette afskærer virksomhederne fra at udnytte alle de muligheder, som det indre marked frembyder, og er til skade for forbrugerne, der går glip af fordelene ved lavere priser og større vareudvalg. For halvtreds år siden brød de, der underskrev Rom-traktaten, med sådanne politikker ved at lade et højtideligt mål om fri bevægelighed for personer, varer, tjenesteydelser og kapital, der dannede grundlag for EU's økonomiske fremgang og politiske stabilitet i anden halvdel af det tyvende århundrede, nyde fremme. Engagementet i disse principper skal fornyes ved at fastlægge økonomiske politikker, som fremmer det indre marked og indebærer mærkbare økonomiske fordele for euroområdet og EU som helhed.

15. ***Det er nødvendigt med en økonomisk reform i medlemsstaterne for at uddybe det indre marked og bakke ØMU'en op.*** Det indre marked spiller en central rolle, når det drejer sig om at føre målet om kraftigere vækst og højere beskæftigelse ud i livet. Støttet af den fælles valuta sikrer det en mere effektiv ressourceallokering, bedre arbejdsmuligheder for erhvervslivet og større valgmuligheder for forbrugerne. Men det indre markeds potentiale kan kun udnyttes fuldt ud, hvis den lovgivning, der er vedtaget på EU-plan, rent faktisk føres ud i livet og anvendes af alle medlemsstater. I den sammenhæng er de ringe resultater, som de fleste af euroområdets medlemsstater har med gennemførelsen og anvendelsen af "indre marked"-lovgivningen, bestandig en kilde til bekymring. Syv af euroområdets medlemsstater har ikke nået målet om et gennemførelses-"underskud" på 1,5 %, medens euroområdets fire største lande er dem, der har opnået de ringeste resultater af samtlige EU-25 med hensyn til antallet af overtrædelsessager. For at øge vækstpotentialet yderligere og styrke euroområdets evne til at reagere på økonomiske stød/chok vil det være af stor betydning, at der gøres fremskridt hen imod en mere udtalt økonomisk integration via en mere omfattende og forbedret implementering af direktiver.
16. ***Det er afgørende for euroområdet, at der gennemføres en reform i servicesektoren.*** Vigtigheden af at fremme en mere udtalt integration i servicesektoren bør ikke undervurderes, eftersom denne sektor tegner sig for rundt regnet 70 % af den samlede beskæftigelse og værditilvækst i euroområdets økonomi. I forbindelse hermed vil en fuldstændig gennemførelse af EU's servicedirektiv efter dets vedtagelse senere på året være afgørende for bestræbelserne for at fremme konkurrencen og den økonomiske dynamik i EU og udnytte de potentielle fordele ved den fælles valuta fuldt ud.
17. ***Navnlig tilbyder integreringen af de finansielle markeder reelle fordele ved at bidrage til at øge produktiviteten, forbedre konkurrenceevnen og i sidste ende øge potentialet for økonomisk vækst.*** En afskaffelse af hindringerne for oprettelsen af et fælles eurobetalingsområde kan blive et stærkt incitament til handel, forbrug og investeringer i euroområdet, hvorved det gøres muligt for borgere og erhvervsliv at foretage grænseoverskridende betalinger så let, sikkert og effektivt, som de nu kan det i deres egne lande, og med de samme gebyrer. Integreringen af de finansielle markeder kan også bidrage til at gøre ØMU'en mere velfungerende ved at fremme den makroøkonomiske tilpasning og øge euroområdets evne til at absorbere eksterne økonomiske faktorerens indvirkning. Økonomiske undersøgelser tyder på, at en integrering af EU's finansielle markeder med tiden kan øge BNP med 0,5-1,1 %.

18. **EU og euroområdet skal udbygge de resultater, der allerede er opnået med euroen og EU's handlingsplan for de finansielle markeder.** Dette kræver, at den gældende lovgivning om finansielle tjenesteydelser konsolideres, og at der drages omsorg for, at "indre marked"-reglerne gennemføres i tide og håndhæves effektivt. Det vil være nødvendigt med en yderligere indsats for at liberalisere EU's opsplittede finansielle tjenesteydelser i detailledet, f.eks. ved at gøre det lettere for forbrugerne at finde frem til de bedste opsparingsplaner, lån i fast ejendom, forsikringer og pensioner. En anden vigtig udfordring for de kommende fem år vil være at opbygge en paneuropæisk tilgang til regulering af og tilsyn med de finansielle markeder for at være på højde med den tiltagende grænseoverskridende integration i finanssektoren. Selv om der her i alt væsentligt er tale om en positiv - og endog nødvendig - udvikling med det formål at øge EU's økonomiske vækstpotentiale, er det også ensbetydende med, at de nationale myndigheder skal være villige til at foretage de fornødne tilpasninger til den nye finansielle kontekst. I den sammenhæng skal den fortsatte tendens til, at medlemsstaterne tilføjer unødvendige bestemmelser ved gennemførelsen af direktiver i national lovgivning, gøres mindre udtalt, hvis der skal drages fuld fordel af et integreret marked for finansielle tjenesteydelser.
19. **For at sikre en bæredygtig forbedring af produktivetsfremgangen skal euroområdet opbygge viden og frem for alt optage og udnytte denne.** Det er i den sammenhæng vigtigt, at der sikres betydelig konkurrence, og at virksomhederne får gunstige rammevilkår for innovation, herunder en integreret og effektiv ramme for beskyttelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder. Virksomhederne skal nyde godt af en erhvervsvenlig forskningsramme, have adgang til tilstrækkeligt højt kvalificeret personale og have rimelige finansieringskilder til rådighed. Desuden vil det være nødvendigt at investere flere ressourcer i FoU og innovation, og der skal især udnyttes stordriftsfordele, som spænder over hele EU, ved at anspore til private udgifter til FoU og projekter og aktiviteter med betydelig spredningseffekt på tværs af grænserne. Euroområdets FoU-udgifter udgør ca. 2 % af BNP, hvilket er langt under målet på 3 % for hele EU. Alle euroområdets medlemsstater fastsatte ved fremlæggelsen af deres nationale reformprogrammer mål, der omfatter voksende FoU-udgifter, eller har senere gjort det.
20. **Reformer, som tager sigte på at øge arbejdskraftanvendelsen og den menneskelige kapital, vil også forbedre euroområdets arbejdsstyrkes tilpasningsevne og lette dens mobilitet.** Desuden kan foranstaltninger, som fokuserer på at bringe efterspørgslen efter og udbuddet af arbejdskraft i overensstemmelse med hinanden, eksempelvis ved at forbedre den offentlige arbejdsformidling, forventes at forbedre tilpasningen til en række forskellige faktoreres indvirkning. Selv om nogle af euroområdets medlemsstater har iværksat reformer på dette område, har foranstaltningerne som hovedregel taget sigte på fleksibel beskæftigelse af nytilkomne og personer med særlige vanskeligheder på arbejdsmarkedet via tidsbegrænsede ansættelseskontrakter, jobbureauer og offentlige beskæftigelsesordninger, medens der ikke er ændret på en række aspekter ved lovgivningen om fast beskæftigelse, der kan fungere som en barriere for tilpasninger på arbejdsmarkedet.
21. **For at forbedre udbuddet af højt kvalificeret arbejdskraft i euroområdet er det i mange medlemsstater nødvendigt at forbedre uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne.** Indsatsen bør koncentreres om at forbedre den menneskelige kapitalens kvalitet og arbejdsstyrkens videngrundlag. Det niveau, der nås inden for uddannelse af unge, er mærkbart lavere i euroområdet end i resten af EU.

Det er også nødvendigt med politikker for udvikling af sammenhængende og omfattende strategier for livslang læring, som vil bidrage til at fremme mulighederne for fleksibel læring fra et tidligt stadi, en mærkbar nedbringelse af antallet af unge, der forlader skolen tidligt, en forøgelse af antallet af personer, der består studentereksamen eller lignende eksamener, og en forbedring af erhvervsuddannelsernes kvalitet, relevans og tiltrækningskraft. De videregående uddannelsers kvalitet skal forbedres med henblik på at øge universiteternes bidrag til social og økonomisk innovation. Viden af høj kvalitet bør tilstræbes via et netværksarbejde mellem højere uddannelsesinstitutioner, forsknings- og teknologiceentre og virksomheder. En effektiv anvendelse fra medlemsstaternes side af de disponible EU-midler, navnlig Den Europæiske Socialfond og de forskellige uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammer, kan bidrage til at føre disse mål ud i livet.

VI. EN DYNAMISK OG VELFUNDERENDE ØMU

22. ***De vedholdende vækst- og inflationsforskelle mellem landene i euroområdet fortjener opmærksomhed.*** I 2005 udgjorde forskellen mellem de højeste og de laveste vækstrater i euroområdet f.eks. 4 ½ procentpoint, og forskellen mellem de højeste og de laveste inflationstakter udgjorde 3 procentpoint. Som drøftet i årsrapporten om euroområdet er vækst- og inflationsforskelle et helt normalt træk ved valutaunioner og kan skyldes en lang række gunstige faktorer, bl.a. forskelle i befolkningstilvækst og virkningen af en indhentningseffekt i de mindre velstående medlemsstater. De konjunkturbetingede forskelle er i de seneste år aftaget mærkbart, fordi forløbene har været mere synkrone, og fordi der er begået færre politiske fejl som følge af bedre makroøkonomisk-politisk koordination. Der er her tale om en positiv udvikling for en valutaunion. De konjunkturbetingede faktorerers aftagende betydning er imidlertid ensbetydende med, at de strukturbetingede faktorer nu tegner sig for en betydelig del af de vækstforskelle, som står tilbage. Navnlig ser det ud til, at visse medlemsstater tilpasser sig økonomiske faktorerers indvirkning og den langsigtede økonomiske udvikling med betydelig træghed. Medmindre politikkerne ændres, betyder dette, at kløften mellem euroområdets medlemsstater med hurtig hhv. langsom vækst med tiden kan blive permanent, og at inflationsforskellene kan føre til et alvorligt tab af konkurrenceevne, som kan kræve mere omfattende tilpasninger, jo længere handlingen forsinkes.
23. ***Hvis vækst- og inflationsforskellene skal gøres mindre, kræver det en blanding af sunde budgetpolitikker og økonomiske reformer.*** De foranstaltninger, der skal træffes, er fastlagt i de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse i perioden 2005-2008. Hvis der fastholdes en forsigtig budgetpolitik, navnlig i gode tider, kan de automatiske budgetstabilisatorer afbøde de økonomiske faktorer, som forårsager vækst- og inflationsforskellene. Økonomiske reformer vil også bidrage til, at priser og lønninger reagerer hurtigere på skiftende økonomiske forhold og fremmer en mere effektiv ressourceallokering. De fleste medlemsstater skal øge reformtempoet med henblik på at fremme konkurrencen og forbedre produktiviteten på markedet for varer og tjenesteydelser. De politikker, der uddyber det indre marked på serviceområdet, bl.a. de finansielle markeder, kan også bidrage ved at fremme mere synkrone nationale erhvervsconjunkturer. Desuden kan det blive nødvendigt for nogle medlemsstater at tage skridt til at sikre, at der ved løndannelsen tages

tilstrækkeligt hensyn til prisstabiliteten, produktivitetsudviklingen på mellemlang sigt og forskellene på tværs af faggrænserne og mellem de lokale vilkår på arbejdsmarkedet.

VII. EUROOMRÅDETS GLOBALE ROLLE OG UDFORDRINGER

24. ***Euroen er en vigtig global valuta, som sikrer euroområdet fordele og fremhæver det nødvendige i, at der tages behørigt hensyn til de internationale finansielle udviklingsforløb.*** Iværksættelsen af euroen har ført til mærkbare ændringer på de internationale finansielle markeder. I dag repræsenterer euroen ca. en sjettedel af verdens samlede BNP og en femtedel af verdenshandelen, og eurokontiene tegner sig for en betydelig og voksende del af denomineringerne på det internationale marked for mellemværender (31,5 % mod 44 % for den amerikanske dollar medio 2005). Desuden tegner euroen sig for en betydelig del af de internationale bankmellemværender og valutatransaktionerne. Eksempelvis har euroen siden 1999 været den næstvigtigste valuta med hensyn til denominering af lån fra banker i euroområdet til ikke-bankmæssige låntagere uden for euroområdet, hvor andelen i første kvartal 2005 nåede op på over 39 % (mod 44 % for den amerikanske dollar). Euroen benyttes også i vid udstrækning til at opføre, fakturere og betale udenrigshandel mellem euroområdet og tredjelande og i nogle tilfælde mellem tredjelande indbyrdes. Endelig spiller euroen en vigtig rolle som international reservevaluta, idet den tegner sig for ca. 25 % af verdens valutaeserver mod 66 % for den amerikanske dollar.
25. ***De globale ubalancers hidtil usete omfang og varighed er en central udfordring for verdensøkonomien og euroområdet.*** I 2005 registrerede De Forenede Stater det største underskud på betalingsbalancens løbende poster i sin historie – svarende til 6,4 % af USA's BNP og 1,5 % af verdens samlede BNP. Underskuddet finansieres overvejende ved hjælp af kapitaltilførsler fra Japan, Kina og andre østasiatiske lande og på det seneste også fra Mellemøsten (der nyder godt af de uforudsete profitter fra olieindtægterne). Uanset at denne situation i vid udstrækning har været til fordel for de finansielle markeder, er de globale skævheders hidtil usete omfang og varighed ensbetydende med, at de ikke kan fortsætte i det uendelige.
26. ***En uordnet afvikling af de globale ubalancer kan øve alvorlig negativ indflydelse på væksten i verdensøkonomien og den internationale finansielle stabilitet.*** Selv om euroområdet omtrent har balance på betalingsbalancens løbende poster, er det ikke afskærmet mod virkningerne af en sådan krise. En uordnet afvikling af de globale skævheder kan påvirke eurorådets handel som følge af ændringer i valutakurserne og den globale efterspørgsel. Den kan påvirke værdien af de aktiver, som aktører med hjemsted i euroområdet besidder i udlandet. Erhvervslivets tillid kan også blive ramt hårdt, navnlig hvis der sker en kraftig produktionsnedgang i regionerne med betalingsbalanceunderskud.
27. ***En ordnet tilpasning af de globale ubalancer kræver et gradvist skift i den globale efterspørgsel fra regioner med underskud på de løbende poster til regioner med overskud.*** USA kan spille den rolle, der tilkommer det, ved at øge den private og den offentlige opsparing. Stabilitetsorienterede makroøkonomiske politikker og især bæredygtige offentlige finanser kan yde et vigtigt bidrag hertil. I Østasien er opgaven at formindske den overskydende opsparing. En overgang til mere internt genereret

vækst via forbedrede socialsikringsystemer og udbygning af de finansielle markeder vil antagelig bidrage til at formindske de globale eksterne ubalancer. Den vil også støtte udviklingen på længere sigt i Østasien. I takt med, at den indenlandske efterspørgsel i disse lande tager til i styrke, vil deres opsparringsoverskud (og overskud på de løbende poster) blive mindre.

28. ***Økonomiske reformer i EU vil bistå euroområdet med at tilpasse sig potentielt ugunstige globale udviklingsforløb og spille en vigtig rolle i forbindelse med den ordnede korrektion af de globale ubalancer.*** Mere velfungerende vare-, arbejds- og kapitalmarkeder vil gøre EU mere attraktivt for investorer, også selv om de næppe vil føre til større ændringer på de løbende poster, fordi både efterspørgsel og udbud vil tage til. Desuden vil kun en del af en ændring på euroområdets løbende poster give sig udslag i en forbedring af USA's løbende poster. Alligevel er økonomiske reformer ønskelige, fordi de forbedrer euroområdets resultater, idet de øger vækstpotentialet og styrker evnen til at absorbere mulige ugunstige økonomiske faktorer indvirkning. Dette spørgsmål undersøges mere detaljeret i årsrapporten om euroområdet.

VIII. EFFEKTIVISERING AF KOORDINERINGEN

29. ***Det er en forudsætning for at kunne holde det økonomiske opsving i gang og fremme den makroøkonomiske stabilitet og strukturreformerne med henblik på at skabe en dynamisk og velfungerende ØMU, at medlemsstaterne engagerer sig fuldt ud, og at euroområdet påtager sig et stærkt lederskab.*** På Det Europæiske Råds møde i foråret 2006 anerkendte det den særlige betydning, som det har, at euroområdets medlemsstater gennemfører forstærkede strukturreformer, og fremhævede nødvendigheden af en effektiv politisk koordination i euroområdet. Ved siden af den centrale rolle, som ØKOFIN spiller, bidrager Eurogroup, som er en uformel gruppe bestående af euroområdets finansministre, Kommissionen og ECB, til at fremme en konsensus, der omfatter hele euroområdet, vedrørende de fælles økonomisk-politiske udfordringer. Euroområdets medlemsstater kan drage større fordel af møderne i Eurogroup ved at indlede en mere tilbundsående drøftelse af de makroøkonomiske politikker og en mere gennemgribende opfølgning af strukturreformerne i euroområdets medlemsstater, navnlig når disse er vigtige for ØMU'ens funktionsmåde. Der kan også tages skridt til at gøre den økonomisk-politiske koordination i euroområdet mere effektiv, eksempelvis ved med tiden at gå over til halvårlig EU-budgetovervågning, koordinere euroområdets medlemsstaters nationale budgettidsplaner og sikre større sammenhæng mellem de makroøkonomiske politikker og strukturreformerne.
30. ***Euroens voksende betydning som global valuta og de udfordringer, der bl.a. er forbundet med de globale ubalancer, understreger behovet for, at euroområdet udviser lederskab på verdensplan.*** Kommissionen anerkender, at der i de seneste år er gjort visse fremskridt på dette område. Udpegelsen i 2004 af en formand for Eurogroup for en toårig periode har eksempelvis gjort euroområdets repræsentation udadtil mere stabil. Alligevel har mangelen på fælles holdninger fra euroområdets myndigheders side og mangelen på faste tilsagn fra medlemsstaternes side til spørgsmål af fælles strategisk betydning gjort det vanskeligt for EU at udvise et globalt økonomisk lederskab. Europa-Kommissionen støtter og er rede til at bidrage

til en bedre koordination af EU's eksterne repræsentation i internationale finansielle institutioner og fora.

IX. KONKLUSIONER

31. *At være fælles om en valuta er ensbetydende med at stå over for fælles udfordringer og et fælles ansvar.* I denne årlige redegørelse vedrørende euroområdet er hovedvægten lagt på de mest iøjnefaldende udfordringer for euroområdet. De forbedrede udsigter for euroområdets økonomi opfordrer til en afgørende tilpasning af de makroøkonomiske politikker, bl.a. en fremskyndelse af den budgetmæssige konsolidering. På det mikroøkonomiske område er forstærkede strukturreformer vigtige for mulighederne for at øge produktiviteten og fremme væksten og beskæftigelsen. De er også vigtige for en velfungerende ØMU, fordi priser og lønninger i visse medlemsstater tilpasses for langsomt efter økonomiske faktoreres indvirkning. Samtidig har euroområdets medlemsstater et stærkt incitament til at uddybe det indre marked, fordi forstærket økonomisk integration vil bidrage til at sikre, at fordelene ved den fælles valuta kan udnyttes fuldt ud, og at der hurtigt kan reageres på den økonomiske udvikling. Med hensyn til eksterne forbindelser understreger euroens voksende betydning som global valuta og de udfordringer, som verdensøkonomien står over for, det nødvendige i, at euroområdet spiller en mere fremtrædende rolle i internationale anliggender. Hvis disse udfordringer skal tages op, og der skal leves op til ansvaret, er det nødvendigt med et yderligere engagement fra medlemsstaternes side og foranstaltninger til at gøre den økonomisk-politiske koordinering mere effektiv.